

Omagiu profesorului Grigore Ploeșteanu

Stimate Domnule Rector,
Stimată Doamnă Mariana Ploeșteanu,
Onorat auditoriu,

Având privilegiul de a fi invitat să particip la această manifestare omagială dedicată aniversării a 70 de ani de la nașterea profesorului Grigore Ploeșteanu, involuntar, am încercat să localizez în memoria mea momentul în care am avut prilejul să-l cunosc și să-l ascult pentru prima dată pe cel care a fost istoricul Grigore Ploesteanu. Acest moment s-a petrecut cu mulți ani în urmă și a fost în cadrul unei conferințe, pe o temă evident istorică, în anul 1976, când eram proaspăt asistent universitar angajat la Institutul Pedagogic din Tîrgu Mureș,

După aceea în intervalul 1977-1990 am avut multe momente în care am urmărit cu mult interes, dar, în același timp, și cu o bucurie spirituală deosebită, expunerile făcute de Domnia sa cu prilejul multor evenimente în cadrul Institutului de învățământ superior care devenit apoi Institutul de subingineri Tg Mureș. În acea perioadă instituția menționată a avut în structura sa administrativă și "Centrul de științe sociale" în care își desfășura activitatea științifică dr. Grigore Ploeșteanu. În cadrul acestui Centru,, care își avea originea în «Baza de cercetări științifice din Tîrgu Mureș a Academiei Române » ,alături de Domnia, activau un important grup de specialiști în istorie dintre care îi amintesc, din memorie, pe: Ioan Chiorean, Turzai Maria, Ioan Pop, Valeriu Lazăr, Szabo Nicolae, Tonk Alexandru, Maria Ploeșteanu, Susana Heiss. Din aprilie 1990 acest "Centru de științe sociale" a revenit în structura Academiei Române sub numele de "Institutul de Cercetări Socio-Umane".

Nu voi îndrăzni să fac referiri la activitatea științifică a distinsului istoric care a fost Grigore Ploeșteanu. Au făcut-o autorii impresionantului volum omagial aparut de curând "**In memoriam Grigore Ploeșteanu-Studii și evocări**" și cu siguranță o vor mai face în continuare colegii de breaslă ai Domniei sale. Eu voi încerca doar să evoc câteva momente din contactele mele cu omul și profesorul Grigore Ploesteanu în decursul timpului.

Primul moment, la care voi face referire este o întrevvedere avută cu Domnia sa în toamna anului 1995 când aveam pe rol în universitate o discuție legată de

alegerea unui patron spiritual al instituției și al cărui nume să-l preia aceasta. Am ținut neaparat să cunosc părerea sa privitoare la alegerea preliminară făcută privind cărturarul ardelean Petru Maior. Trebuie să spun că a meditat puțin asupra acestui lucru și apoi a apreciat că este o alegere potrivită, din toate punctele de vedere, și a venit cu o serie de argumente de natură științifică și socială care să sprijine avansarea publică a acestei propuneri. M-am bucurat că prin autoritatea sa științifică a contribuit și Domnia sa la o decizie instituțională importantă pentru noi.

Un alt moment, pe care doresc să-l evoc în acest context, care mi-a rămas bine întipărit în memorie, este legat de ziua în care a trebuit să iau o decizie privitoare la implicarea universității noastre în organizarea Conferinței internaționale “Culturile Europei Central-Răsăritene după 1989” împreună cu Universitatea “Martin Luther” din Halle-Wittenberg, Institutul de Cercetări Socio-Umane “Gheorghe Șincai” din august 2003. Având atunci calitatea de rector al Universității Petru Maior, Domnia sa, în calitate de Director al Institutului de Cercetări Socio-Umane “Gheorghe Șincai”, împreună cu dna cercetător științific Carmen Andras mi-au prezentat și argumentat acest proiect foarte îndrăzneț la acel moment prin tematica și amploarea sa. Cu multă responsabilitate și realism Domnia sa a făcut un demers prin care m-a convins că vom avea parte de un eveniment științific foarte important pentru Universitatea «Petru Maior» și pentru Tîrgu Mureș dar și pentru ceilalți coorganizatori. Acest lucru s-a confirmat ulterior din plin. Reușita manifestării în plan național și internațional, demonstrată în timp, a meritat eforturile făcute de grupul de organizatori. În cuvântul de deschidere al manifestării spuneam că *“acest eveniment este cel mai important eveniment științific cu caracter internațional desfășurat în instituția noastră în cei 43 de ani de existență”*. Sper că nu greșesc dacă spun că, în opinia mea, aprecierea de mai sus este valabilă și acum după cei 53 de ani de activitate ai instituției noastre.

În scurta mea intervenție simt nevoia să menționez și un moment mai recent în care am adus în atenție numele și munca științifică a istoricului Grigore Ploesteanu. În ședința Consiliului Județean Mureș din 29 noiembrie 2012 în calitatea mea de consilier județean am adresat un apel intitulat «O datorie morală» prin care solicitam ca Monumentul eroilor de la Oarba de Mureș, împreună cu expoziția de sculptură din preajma acestuia, să facă obiectul unui proiect susținut cu fonduri europene, pe care să-l promoveze CJM, în vederea realizării “Memorialul Național Oarba de Mureș”. Citez din alocuțiunea prezentată în CJM *“...În încheiere îmi*

permit o sugestie colegială: până la luarea deciziei asupra propunerii făcute cred că ar fi foarte necesar să citim (sau să recitim) cartea “Epopoea de pe Mureș” care îi are ca autori pe Grigore Ploeșteanu, Vasile T. Suciuc și Lazăr Ladariu. Sunt convins că acest lucru ne va ajuta să nu greșim.” Lucrarea „Epopoea de pe Mureș”, apărută în condițiile cu totul speciale din România anului 1985, a reprezentat la momentul tipăririi sale un eveniment cu o rezonanță aparte în sufletul unei generații care a trăit acele zile tragice din anul 1944 dar și în cel al celor care doar au auzit de ele. Generația de azi, care a trăit în societatea românească de după 1989, cred că înțelege mai greu ce a însemnat apariția acestui volum de istorie pentru comunitatea mureșeană dar și națională.

În finalul acestor evocări am să parafrazez o idee pe care am enunțat-o în „Laudatio” pe care l-am prezentat la 1 decembrie 2002 în Sala mică a Palatului administrativ din Tîrgu Mureș cu prilejul acordării cercetătorului și profesorului Grigore Ploeșteanu, de către Prefectura județului Mureș, a distincției „Fibula de la Suseni”: *„Universitatea Petru Maior a fost onorată de a avea în rândul dascălilor săi una din cele mai polivalente personalități ale științei istoriei românești care prin munca sa didactică și științifică a contribuit la consacrarea acestei instituții de învățământ superior în circuitul universitar de prestigiu din țară și din străinătate în domeniul său de activitate”.*

Cu mult respect și grațitudine aduc, în aceste momente, un profund omagiu memoriei prof dr. Grigore Ploeșteanu, intelectual de mare ținută a spațiului național și internațional, pe care am avut onoarea să-l cunosc și, în același timp, să mă interferez în activitățile academice de la Universitatea Petru Maior.

Voi încheia citând un vers al poetului și filosofului latin Titus Lucretius Carus **„Eripitur persona, manet res!”** (Omul dispare, opera rămâne)

Va mulțumesc pentru atenție.

Prof. univ. dr. ing. Vasile Boloș,
Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș

(Alocuțiune prezentată la „Lansarea volumului **In memoriam Gheorghe Ploeșteanu. Studii și evocări**”, 10 aprilie 2014 , Sala Senatului Universității „Petru Maior” din Târgu Mureș)